

TeVoet - Vereniging van Wandelaars

Beleid 2021-2025

Vooraf over het beleidsplan

TeVoet, vereniging van wandelaars vierde vorig jaar zijn 25^e verjaardag. In al die 25 jaar is al verschillende keren missie en 5 jaren beleid geformuleerd. Ook verkenden we telkens weer de omgeving met belangrijke verwante organisaties en onze kansen en bedreigingen. Dit alles hebben we als bestuur opnieuw overwogen en is te vinden in de hoofdstukken 2 t/m 5 achter de min of meer concrete aandachtspunten in het beleid de komende jaren in hoofdstuk 1.

1. Het beleid van TeVoet voor de komende jaren

1.1 Blijven inzetten voor onverharde paden en wandelinfrastructuur

TeVoet wil zich de komende jaren blijven bekommeren om de kwaliteit van de wandelinfrastructuur en blijven graven in de beleving. TeVoet kan met haar juridische status optreden waar anderen niet ontvankelijk zouden zijn.

1.2 Meer (actieve) leden

Het is wenselijk dat het ledenbestand groeit en verjongt. In sommige regio's zijn wij nu zwak vertegenwoordigd. Ook buiten TeVoet om zijn er mensen die opkomen voor het onverharde pad. Zij moeten verlokend worden lid te worden. Wat TeVoet voor hen te bieden heeft naast juridische status is kennis en ervaring en belangrijk, TeVoeters waarmee samen kan worden opgetrokken.

Vergroten van de zichtbaarheid van TeVoet helpt bij ledenwerving.

1.3 Elke regio een regiocontactpersoon

TeVoet is een landelijke vereniging die lokaal en regionaal geworteld wil zijn. Idealiter zijn er in elke gemeente leden die de lokale ontwikkelingen volgen, vergelijkbaar met hoe de Fietsersbond werkt. Daarvoor is ons ledenbestand in de meeste provincies te beperkt. Momenteel werken wij vanuit de gedachte per provincie een regiocontactpersoon te hebben. Gezien de aantallen leden in sommige provincies is dat nu niet overal haalbaar. Toch is dat wel een streven.

De regiocontactpersonen zijn van niet te onderschatten belang voor de vitaliteit van de vereniging. Zij zijn op regionaal niveau het eerste aanspreekpunt voor mensen van zowel binnen als buiten de vereniging en entameren en coördineren activiteiten op basis van geziene kansen en knelpunten in de regio. Waar TeVoet in de praktijk voor staat wordt door hen vorm gegeven. Wij streven naar uitbreiding van het aantal regiocontactpersonen. Minimaal één keer per jaar komen de regiocontactpersonen samen met het bestuur. Het bestuur laat zich mede sturen door het gezelschap van regiocontactpersonen. Ervaring en kennis worden zo veel mogelijk gedeeld.

1.4 Zichtbaarheid

TeVoeters hebben in betrekkelijke anonimiteit de blik vooral ‘op de bal’ gehad. Wil TeVoet wervend zijn dan zal er meer aandacht moeten zijn voor de zichtbaarheid en de profilering. Het aandeel van TeVoeters in succesvolle activiteiten blijft mogelijk te veel verborgen onder de mantel van andere organisaties. Zichtbaarheid vergroten kan op allerlei manieren: van het verspreiden van Lopend Vuur op leestafels, aanwezig zijn op beurzen en markten tot in de media rond acties.

1.5 Lopend Vuur

Verenigingsblad Lopend Vuur is een echt wandeltijdschrift (het enige in Nederland?). Het is de ambitie dat het zich sterker ontwikkelt tot tijdschrift voor de belangenbehartiger, met een zekere diepgang waar het de bestuurlijke, juridische en politieke bedding betreft voor wandelbeleid of het ontbreken daarvan. Natuurlijk blijft de aandacht voor de uitdieping van de wandelbeleving en tips over waar het mooi wandelen is. Exemplaren van het blad zullen we vaker cadeau doen ter promotie van onze club. Lopend Vuur is integraal te lezen op de website. Gezien de kosten en de redactie bezetting blijft het 3 keer per jaar verschijnen.

1.6 De website

Naast Lopend Vuur is de website een uithangbord van de vereniging dat steeds belangrijker wordt. De website zit dicht op de actuele ontwikkelingen, zowel waar het gaat om gebeurtenissen binnen de vereniging als daarbuiten. De inhoud van Lopend Vuur wordt er ook gedeeld en aangevuld, o.a. ook met de nodige beschrijvingen van wandelroutes. De wandelroutes op de website zijn niet exclusief voor leden en er kan door anderen naar worden gelinkt.

1.7 De regiowandelingen

Ter werving van leden, om de betrokkenheid van bestaande leden te stimuleren, te delen in de beleving, alsook om ontwikkelingen terloops te bespreken, is het de ambitie om minimaal één keer per jaar in elke regio een gemeenschappelijke wandeling te organiseren waar ook van buiten de vereniging aan deelgenomen kan worden.

1.8 De barrièrepot

TeVoet is financieel gezond. Dat is voor een belangrijk deel te danken aan leden die opdrachten uitvoerden voor overheid en recreatieschap en de verdiensten ten goede lieten komen aan de vereniging. Voor een ander deel is te danken aan donaties. Met deze middelen wordt een ‘barrièrepot’ in stand gehouden voor het slechten van hindernissen. Daarvan werden in het verleden vooral materiele voorzieningen (mede)gefinancierd. Het afgelopen jaar is besloten deze middelen ook ter beschikking te stellen voor kosten van eventueel noodzakelijke procedures om barrières te voorkomen.

1.9 Samenwerking

Waar mogelijk zal TeVoet samenwerken met andere organisaties. Het meest verwant acht zij zich met Nivon en stichting Wandelnet. Daarbuiten werkt TeVoet afhankelijk van de omstandigheden samen met recreatieschappen of overheden.

1.10 Archief

Onder TeVoet-leden bestaat veel kennis en ervaring zowel op belevingsvlak als waar het belangenbehartigingszaken betreft. De ambitie is een archief op te zetten om e.e.a. niet verloren te doen gaan en deelbaar te maken.

2. Wat is TeVoet? De missie

TeVoet kijkt verder. Gedreven vanuit de gedeelde passie wil TeVoet als onafhankelijke vereniging opkomen voor de belangen van wandelaars in brede zin, voor de leefbaarheid en beleefbaarheid van de omgeving middels de meest elementaire vorm van voortbeweging. Elementair voor de beleving is ook de aard van het pad. Dat is bij voorkeur onverhard en exclusief. TeVoet maakt zich sterk voor de doorloopbaarheid van het landschap en het behoud en de uitbreiding van wandelgelegenheid, met name van onverharde paden. Paden met cultuurhistorische waarde verdienen bijzondere bescherming. Wandelen is een bijzonder mooie manier om de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van Nederland te beleven. Bovendien is het een gezonde en voor eenieder toegankelijke manier om te komen tot individueel en collectief welbevinden. Niet vreemd dus dat het in ons land de belangrijkste vorm van buitenrecreatie betreft, zowel gemeten naar participatie als naar het aantal bestede uren. TeVoet is een vereniging van mensen die de passie voor het wandelen delen. Zij wil een kapstok bieden om stil te staan bij de beleving en te delen waar te wandelen.

3. Kansen en bedreigingen

De aanwezigheid van netwerken van onverharde paden voor de voetganger van gehucht naar dorp naar stad was van oudsher een bijna natuurlijk gegeven. In de loop der tijd is veel daarvan teloor gegaan, veelal juist paden met cultuurhistorische waarde, door mechanisatie en toenemende rationalisatie in landgebruik en vervoer, privatisering van het grondbezit en verwaarlozing. De discrepantie die daardoor ontstond (met name in de Randstadprovincies) met de maatschappelijke behoefte aan wandelgelegenheid die bleef of zelfs groeide, schiep een voedingsbodemp waaruit o.a. ook TeVoet 26 jaar geleden is voortgekomen. TeVoet heeft er aan bijgedragen dat men zich in politiek en bestuur bewust werd van de behoefte aan goede wandelgelegenheid. Middels het organiseren van wandelingen waar mogelijkheden en kansen gedemonstreerd werden, het doen van voorstellen aan politiek en beleidsmakers voor het grijpen van die kansen en verzet tegen pogingen tot opheffing of verharding van paden. De meeste verloren gegane paden zijn niet teruggekomen maar intussen kunnen we zeggen dat er een behoorlijke kentering heeft plaats gevonden. Vele kilometers kades en boerenlandpad zijn opengesteld, bij stadsontwikkeling wordt al vaak van begin af aan gedacht aan het integreren van wandelpaden en bijna heel Nederland is intussen voorzien van gemarkeerde wandelroutenetwerken.

Ondanks deze positieve draai, blijft het zaak over de belangen van wandelaars te waken vanuit de passie voor de beleving. De belevingskwaliteit blijft namelijk een punt van zorg. Zonder kritische begeleiding zien wij nieuwe wandelnetwerken uit scoringsdrang

worden uitgerold met te veel kilometers verhard traject. Te makkelijk wordt vaak ook gedacht dat de wandelaar wel over het fietspad kan. Men is ook nog steeds geneigd bestaande onverharde paden te verhard en te fietspadiseren, de wandelaar tot secundaire medegebruiker makend in plaats van hoofdgebruiker. Alleen al uit veiligheidsoverwegingen is dat ongewenst. Juist de nog aanwezige van oudsher bestaande paden zijn vaak ook van grote cultuurhistorische waarde. Dat de onverharde staat van zo'n pad een wezenlijk kenmerkend deel is van die waarde wordt vaak over het hoofd gezien. Het '% onverhard' is voor TeVoet een belangrijk kwaliteitskenmerk van een wandelpad en zou in alle wandelrouteplanners moeten zijn opgenomen. Bedreigingen voor de wandelgelegenheid gaan verder uit van de toenemende barrièrevorming door grote infrastructuur, autowegen, spoorlijnen en kanalen. Zonder voldoende aandacht verdwijnen kruisingsgelegenheden, of worden deze vergeten bij de aanleg. Wandelaars moeten in toenemende mate ook concurreren met gebruikers van mechanische vervoermiddelen als fiets, brommer en motor. Het betreft hier 'sterkere' verkeersdeelnemers en recreatievormen die ook veel meer ruimte vragen voor een zelfde hoeveelheid recreatietijd. Kortom, wandelland Nederland is nog niet klaar en voor zo ver het klaar is, vraagt het bescherming.

4. Organisatie TeVoet

TeVoet is een vereniging van en voor de leden en draait volledig op vrijwilligers. Voor de mate waarin de vereniging haar doelstellingen kan nastreven is zij daarom afhankelijk van de inzet van haar leden, niet alleen als 'waarnemers in het veld', maar ook waar gelobbyd moet worden of actie gevoerd. Bedreigingen en kansen doen zich vooral voelen op lokaal en regionaal niveau. Zij komen vaak voort uit beleid van provincie, gemeente en waterschap, de lagere bestuurlijke en politieke organen. Daarom is de vereniging sterk regionaal en lokaal ingebed. De verenigingsstructuur verzekert TeVoet van onafhankelijkheid en controle door de leden over de koers van de vereniging. De organisatie van de vereniging is beoogd dienend te zijn voor haar actieve leden.

Aangestuurd vanuit de actieve leden treedt TeVoet graag in overleg met verantwoordelijke overheden en uitvoerende organisaties of komt het in het geweer bij afsluitingen of dreigende opheffingen, doet zij voorstellen voor verbeteringen, neemt zij deel aan inspraak- en beroepsprocedures en demonstreert of procedeedt zij zo nodig. Waar mogelijk worden krachten gebundeld met andere verenigingen als Fietsersbond, Nivon en Nemo of met stichting Wandelnet. TeVoet kent successen, valt ook wel eens een buil, maar is daar niet bang voor.

5. Waarom is er plaats voor TeVoet naast andere bij wandelen betrokken organisaties?

Wij zijn van mening dat er in wandelland een niet onbelangrijke plaats is voor een onafhankelijke vereniging als TeVoet die opererend vanuit de kern van de wandelbeleving wil en kan opkomen voor de kwaliteit van de wandelinfrastructuur met name op regionaal niveau. TeVoet telt zijn ledenbestand in honderdtallen en is in vergelijking met de andere organisaties een kleine club. Maar veel van haar leden zijn actief en vasthoudend als het om wandelen gaat. Waar mogelijk zal er altijd samengewerkt worden met andere organisaties. Soms zal TeVoet opereren als luis in pels, andere keren als sleep- of duwbootje. TeVoet zal echter ook niet schromen haar eigen weg te gaan.

De belangrijkste andere organisaties

Nivon Natuurvrienden is een vereniging met zo'n 20.000 leden 'waarin mensen met en voor elkaar werken aan een samenleving die eerlijk en groen is'. Zij kent een actieve wandelafdeling die verantwoordelijk is voor een groot deel van de wit-rood gemarkeerde LAW's. In de praktijk zien wij ook Nivon-leden actief in de regionale wandeloverleggen. Veel TeVoet-leden zijn bovendien tevens Nivon-lid. Gedeeld wordt de passie voor de wandelbeleving in natuur en landschap. Gedeeld wordt ook de verenigingsstructuur. Op bestuurlijk niveau is er contact. Nivon houdt zich echter met veel meer bezig dan wandelen en opereert meer vanuit een focus op socialisatie en vorming dan op de behartiging van belangen van wandelaars. In een recente samenwerkingsovereenkomst met de andere LAW-beherende organisatie Wandelnet wordt gesteld dat NIVON de belangenbehartiging aan Wandelnet laat.

Stichting Wandelnet kende tot een aantal jaren geleden een structuur waarbij het bestuur werd gevormd door bij wandelen betrokken organisaties, waaronder ook TeVoet. Wandelnet heeft zich echter verzelfstandigd ten opzichte van deze organisaties en zich los gemaakt van deze bestuursstructuur. Zij kent een kleine groep betaalde krachten en een groot aantal vrijwilligers. De stichting kent donateurs maar wordt hoofdzakelijk gefinancierd door het Rijk en de provincies en is in wezen gericht op de uitvoering en promotie van overheidsbeleid op het gebied van wandelen. Wandelnet vervult ook voorzitterschap en secretariaat van het door het Rijk ingestelde adviesorgaan voor Infrastructuur en recreatie. De overheden worden gepresenteerd als partners, maar ook organisaties als wielersportbond, hippische sportfederatie en NS. Overigens wordt ook TeVoet sinds kort gepresenteerd als partner. Wandelnet beheert het grootste deel van de LAW's in Nederland en is sterk in promotionele activiteiten. Met de medewerkers en vrijwilligers delen wij de passie. Er is bewustzijn van het belang van het onverharde en exclusieve pad. Op zekere afstand van de overheden heeft Wandelnet een mate van autonomie. Zij ondersteunt en geeft ook ruimte aan vrijwilligers die zich bezig houden met belangenbehartiging. Veel leden van TeVoet opereren tevens als vrijwilliger van Wandelnet. Als het er op aan komt zien wij echter regelmatig geremdheid bij Wandelnet om confrontaties met (semi)overheden aan te gaan waar deze nodig zijn om wandelinfrastructuur te beschermen.

De **KWBN** (Koninklijke Wandel Bond Nederland) profileert zich met haar 100.000 leden als sportbond die zich richt op de 'markt van evenementwandelaars'. Zo organiseren leden ook de avond vierdaagsen en diverse begeleidde wandeltochten. Wij zien deze wandelaars vaak als groep onderweg. Individueel houden veel leden zijn of haar gelopen kilometers goed bij. De focus is hier meer op de prestatie én het samen wandelen. Het onverharde pad wordt vaak zelfs gemeden. In de sfeer van belangenbehartiging waar het gaat om de belevingskwaliteit van de wandelinfrastructuur komen wij deze organisatie tot nu toe zelden tegen.